

LIFO Culture

Βιβλίο

ΑΠΟ ΤΗΝ
ΤΙΝΑ ΜΑΝΔΗΛΑΡΑ

REMÓN KENO
Η πτήση του Ίκαρου
Μτφρ.: Αχιλλέας Κυριακίδης, εκδόσεις Ψυλλόν

Είναι συγκινητικός ο τρόπος που το ελληνικό αναγνωστικό κοινό έχει οικειοποιηθεί ήδη από τις πολύ δημοφιλείς Ασκήσεις Ύψους την πολυαξιόλογη προσομοίωση του Ρεμόν Κενό με τη μαθηματική ευφυΐα, το αδάμαστο δηκτικό χιούμορ και την εντυπωσιακή ευρυμάθεια. Μοναδικός στυλιότας, ασκημένος φιλόσοφος -αγαπημένος μαθητής του σπουδαίου εγγελευμένου στοχαστή Αλεξάντρ Κοζέβ- και μοναδικός στη σκηνοθεσία των πάντοτε κινηματογραφικών στιγμιότυπων που ανιχνεύονται στα βιβλία του, ο κατεξοχήν εκπρόσωπος του κινήματος των ΟΥΛΙΠΟ δεν έπαψε να επανεφεύρει τον εαυτό του μέσα από τα βιβλία του. Ειδικά στην Πτήση του Ίκαρου, που αποτελεί και το κύκνειο άσμα του, δίνει μαθήματα όσον αφορά την ευρηματικότητα και την άσκηση στο ύψος. Διαδραματίζεται στα τέλη του 19ου αιώνα, την εποχή των εξεγέρσεων στο Παρίσι, οπότε ο πολιτικός είχε αρχίσει να εξυμνεί διαφορετικές «ανακαλύψεις», από την ψυχανάλυση μέχρι το αυτοκίνητο, μάλιστα συνιστά ένα μυθιστόρημα μέσα στο μυθιστόρημα. Όλες οι περιγραφές αντιστοιχούν στις περιπέτειες του Ίκαρου -ο τίτλος είναι άκρως συμβολικός-, ο οποίος αποφασίζει να το σκάσει από τις σελίδες ενός βιβλίου που γράφει ο Ιμπέρ Λιμπέρ και να περιπλανηθεί στο Παρίσι, συγκεκριμένα στην περιοχή του Μονπαρνάζ. Εκεί, ακολουθώντας τον τρόπο των καλλιτεχνών, πίνει αφέντι και φλερτάρει, καταλήγοντας να πιώσει δουλειά σε

ένα συνεργείο αυτοκινήτων. Όλα αυτά, βέβαια, συμβαίνουν μέσα από διάφορα ευτράπελα που δύσκολα μπορείς να διακρίνεις αν είναι φανταστικά ή προέρχουν μιας μυθολογίας που εμπνέεται από αληθοφανή περιστατικά. Εκτός από τα διαφορετικά γεγονότα, το βιβλίο συνδέει διαφορετικά αφηγηματικά είδη, από το θεατρικό έργο έως το αστυνομικό μυθιστόρημα, που καταλήγουν να γίνουν ένα ευρηματικό παιχνίδι, πάντα με τον πρωτότυπο τρόπο του Ρεμόν Κενό.

SHELLEY READ
Θα γίνω ποτάμι
Μτφρ.: Ιλάνια Διονυσιοπούλου, εκδόσεις Μεταίχμιο

Ένα βιβλίο που αγάπησε πολύ το αμερικανικό κοινό, καθώς ο κόσμος της Ριντ μεταφέρει τον αναγνώστη σε ένα αρχαίο τοπίο, στα μυστικά της φύσης που τείνουμε να ξεχάσουμε, στην αλήθεια που μας διδάσκουν τα άγρια βουνά και τα ποτάμια, απ' όπου αφορμάται ο τίτλος. Κεντρική πρωταγωνίστρια η έφηβη Βικτόρια, μέσα από την οποία η συγγραφέας μάς οδηγεί στα αδάμαστα και ενίοτε αγχωτάριστα μέρη του Κολοράντο της δεκαετίας του '40, καταγράφοντας ταυτόχρονα την ανησυχία και τα βιώματά της και κάνοντάς μας να νιώσουμε την ίδια ταραχή με τη νεαρή, της οποίας η καρδιά χτυπάει δυνατά για τον νεαρό αυτόχθονα που γίνεται η πυξίδα της στον κόσμο. Στο επίκεντρο της πλοκής βρίσκεται ο ποταμός Γκάνισον, ο οποίος, εκτός από την ευεργετική του επιβολή, εμφανίζει και το καταστροφικό του μένος, με τα νερά του να πνίγουν

την πόλη και να μένουν τελικά όρθιες μόνο οι ροδακινές της οικογένειας της Βικτόρια, που πάντοτε αποτελούσαν σύμβολο και πηγή ελπίδας. Πρόκειται για το πρώτο βιβλίο της Ριντ, η οποία επίσης κατάγεται από το Κολοράντο, ζει στα Βραχάδι Όρη και είναι καθηγήτρια στο πανεπιστήμιο Westerg Colorado, όπου, εκτός από δημιουργική γραφή, διδάσκει περιβαλλοντικές σπουδές. Το Θα γίνω ποτάμι, που έχει μεταφραστεί ήδη σε τριάντα γλώσσες, είναι ένα μυθιστόρημα ενηλικίωσης και συνολικότερης μεταμόρφωσης σε εποχές που η φύση αξίζει να επαναποθετηθεί, μετά την εποχή του γοτθικού μυθιστορημάτος, στο επίκεντρο της αφήγησης και της προσοχής μας.

ROBERT PEN WARREN
Αγριότοπος
Μτφρ.: Άννα Μαραγκάκη, εκδόσεις Πόλις

Είναι πολύ οικεία στον Ρόμπερτ Πεν Γουόρεν η εικόνα της άγριας Δύσης και η άλλη όψη της Αμερικής που συγκρότησε το σύγχρονο κοινωνικοπολιτικό μόρφωμα της παγκόσμιας υπερδύναμης μέσα από απανωτές συγκρούσεις και εμφυλίου. Αν, λοιπόν, το εκπληκτικό Όλοι οι άνθρωποι του βασιλιά, που κυκλοφόρησε και πάλι από τις εκδόσεις Πόλις, μας έδειξε τι σημαίνει η ανάρρηση στις πρώτες τάξεις της πολιτικής ιεραρχίας, στο εσωτερικό της Αμερικής, μέσα από απανωτές εξαπατήσεις και ένα διαρκές καθεστώς ανηθικότητας, ο Αγριότοπος αποδεικνύει αυτό που λέει ο τίτλος του: ότι το περίοπτο κέντρο του κόσμου, που είναι η Νέα Υόρκη, υπήρξε ένα ατελείωτο σκηνικό συγκρούσεων και ρατσιστικών διωγμών. Μέσα από μια ζωντανή και διαγευστατή γλώσσα που συνδέει με τον δικό της τρόπο την ποιητική πρόδα με τον ακραίο κυνισμό της πραγματικότητας ο Γουόρεν, ο οποίος, σημειώτων, υπήρξε ένας από τους μεγάλους «δοσκάλους» του Κόρμακ Μακάρθι, επανέρχεται στην οικεία σε αυτόν εποχή του Αμερικανικού Εμφυλίου. Είναι καλοκαίρι του 1863, όταν ο νεαρός Άνταμ Ρόζεντσβαϊγκ, γιος ενός ιδεολόγου που πολέμησε στους περίφημους δημοκρατικούς πολέμους του 1848, αποφασίζει να εγκαταλείψει το γκέτο της Βαυαρίας για να πολεμήσει στο πλευ-

5 βιβλία που αξίζει να διαβάσουμε αυτό τον μήνα

Μια επιλογή των καλύτερων τίτλων ξένης λογοτεχνίας από την πρόσφατη λογοτεχνική σοδειά.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ρό των Βορείων εναντίον των Νότιων. Μόνο που στην πορεία, ήδη από το ταξίδι του με το αγγλικής σημαίας ατιόπλοιο Ελβίρα, έχει να αντιμετωπίσει τον πιο σκληρό ρατσισμό που συνδέεται με το ότι, εκτός από Εβραίος, έχει ένα παραμορφωμένο πόδι, το οποίο δεν αργεί να τραβήξει την προσοχή και να γίνει αντικείμενο χλεύης. Δεν το βάζει κάτω και κατορθώνει τελικά να συμμετάσχει στον πόλεμο, αφού πρώτα περάσει από τις φτωχογειτονιές της Νέας Υόρκης όπου μαίνεται ο ρατσιστικός πόλεμος: τα σώματα των μαύρων κρέμονται από τους φανοστάτες, φέρνοντας στον νου το «Strange Fruit» της Μπίλι Χόλιντεϊ. Το μεγάλο ερώτημα που βασανίζει, όπως πάντα, τον συγγραφέα, είναι αν ο πρωταγωνιστής του θα καταφέρει, σε αυτό το σκληρό περιβάλλον, να διατηρήσει ζωντανό τον ιδεαλισμό του και αν τελικά η ανθρώπινη εμπειρία εξαντλείται στον ρεαλισμό ή μπορεί να μεταστοιχειωθεί σε κάτι ανώτερο.

ALASDAIR GRAY
Poor Things-Χαμένα Κορμιά
 Μτφρ.: Δημήτρης Βαρδουλάκης, εκδόσεις
 Ελληνικά Γράμματα

Από το αρχέγονο πρόβλημα της ελευθερίας της βούλησης μέχρι την αδηφάγο περιέργεια των επιστημών και από τα ρομαντικά τοπία της Γλασκώβης μέχρι τα κορυφαία κέντρα του κοσμοπολιτισμού του 19ου αιώνα κυμαίνεται η θεματολογία του συναρπαστικού βιβλίου του συγγραφέα και εικαστικού Γκρέι. Γράφοντας ένα πολυεπίπεδο, μεταμοντέρνο αλλά ταυτόχρονα κοινωνικό και πολιτικό μυθιστόρημα που συνδυάζει διαφορετικά αφηγηματικά είδη και αναβιώνει μια διεστραμμένη εκδοχή της *Αλίκης στη Χώρα των Θαυμάτων* με βάση την ιστορία του *Φρανκενστάιν*, ο Γκρέι μιλάει τόσο για την αξία των επιλογών και για την αποθέωση της γυναίκας όσο και για τον δυτικό ιμπεριαλισμό πολύ πριν γίνουν της μόδας οι αποικιοκρατικές σπουδές.

Η Μπέλα Μπάξτερ δεν παύει να αναζητά μέχρι τέλος την ταυτότητά της, αλλάζοντας τόπους και πόθους και πηγαίνοντας από το εργαστήρι του δημιουργού της Θεόνικου Μπάξτερ και του διαρκώς ερωτευμένου μαζί της δόκτορος Άρτομπαλντ Μακ-

Κέρι σε πορνεία του περιθωριακού Παρισιού αλλά και σε καταγωγή της Αλεξάνδρειας. Η επιστολή της Μπέλα, που περιλαμβάνεται στο δεύτερο μέρος του βιβλίου, είναι σταθμός στη γυναικεία χειραφέτηση αλλά και τον λογοτεχνικό πειραματισμό καθώς καταργεί ακόμα και τη δύναμη του αφηγητή που θέλησε να τη μετατρέψει σε μοναδική του μούσα. Ο συγγραφέας εντάσσει την επιστολή στο μυθιστόρημα ως «τυχαία» ανακάλυψη στο πλαίσιο μιας αρχαιακής εκκαθάρισης, καθιστώντας την ουσιαστικό εύρημα με το οποίο μετατρέπει την Μπέλα από αντικείμενο του πόθου στο κατεχοχρήν υποκείμενο της αφήγησης. Το βιβλίο, που κυκλοφορούσε παλιότερα από τη Νεφέλη αλλά ήταν για χρόνια εξαντλημένο, συνιστά ένα από τα σπουδαιότερα αφηγήματα της σκωτσέζικης λογοτεχνίας, που με τη φαντασία του Λάνθιμου απέκτησε καθολικές, διαχρονικές διαστάσεις.

ΓΙΑΣΜΙΝΑ ΧΑΝΤΡΑ
Για την αγάπη της Έλενας
 Μτφρ.: Γιάννης Στριγκος, εκδόσεις Πατάκη

Το χωριό τους θα μπορούσε να λέγεται Νεκροταφείο των Ζωντανών, «έτσι όπως οι τρώγλες μας έμοιαζαν με τάφους κι οι γείτονές μας με φαντάσματα» σε ένα από τα αντιπροσωπευτικά μέρη της πολιτείας Τσιουάουα στο Μεξικό, όπου, δίπλα στα πιο σκληρά περιστατικά, θα ανθίσει η αγάπη που τρέφουν από μικροί ο ένας για τον άλλον η Έλενα και ο Ντιέγκο. «Στο Χουάρες πεθαίνεις επειδή έχεις τήσσει», γράφει με παραστατικότητα, αφηγούμενος σε πρώτο πρόσωπο τα γεγονότα ο Ντιέγκο, για το αποκομμένο από τον πολιτισμό χωριό όπου μεγαλώνει μαζί με την Έλενα, η οποία «ενσάρκωνε τη θεία Χάρη που σε έκανε να αντέχεις όλη τη μιζέρια του κόσμου». Μέχρι που εκείνη πέφτει θύμα βιασμού μπροστά στα μάτια του κι έτσι η τελευταία χαράμαδα αγάπης και αθωότητας γίνεται συντριμμία. Βάζει σκοπό στη ζωή του να βρει τη χαμένη του αγάπη, η οποία, ύστερα από το τρομακτικό αυτό γεγονός, εγκατέλειψε το χωριό. Πόσο εύκολο είναι, όμως, σε ένα άγριο περιβάλλον όπου κυριαρχούν τα παιχνίδια εξουσίας των καρτέλ, η φτώχεια και ο θάνατος να βρεις μια χαμένη αγάπη; Πρόκειται για μια πραγματική ιστορία, την οποία μεταγράφει λογοτεχνικά πάντα με τον δικό του παραστατικό τρόπο ο Γιασμίνα Χάντρα, ο οποίος μας έχει χαρίσει μερικά από τα πιο όμορφα ρεαλιστικά μυθιστορήματα.

LIFO

Γιασμίνα Χάντρα